

BỘ VĂN HÓA – THỂ THAO – DU LỊCH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN THÔNG TIN

SẢN PHẨM VÀ DỊCH VỤ THÔNG TIN THƯ
VIỆN TẠI THƯ VIỆN KHOA HỌC TỔNG HỢP
TỈNH THANH HÓA

Khóa luận tốt nghiệp cử nhân khoa học ngành
Thư viện – Thông tin

Khóa: 2008 - 2012

GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN: Th.S NGUYỄN HỮU NGHĨA

SINH VIÊN THỰC HIỆN: TRẦN THỊ NGÂN

LỚP: TV40B

HÀ NỘI, 2012

LỜI CẢM ƠN

Để có thể hoàn thành được khóa luận tốt nghiệp này trước hết em xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong trường, đặc biệt là các thầy cô khoa Thư viện – Thông tin đã tận tình dạy dỗ chúng em trong những năm học vừa qua.

Đặc biệt em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến thầy giáo **Ths. Nguyễn Hữu Nghĩa** – người đã tận tình chỉ dạy hướng dẫn em trong suốt thời gian làm khóa luận.

Đồng thời, em cũng xin cảm ơn các cô chú, anh chị ở Thư viện Khoa học Tổng hợp tỉnh Thanh Hóa đã tạo điều kiện, giúp đỡ và góp ý để em hoàn thành được khóa luận.

Cuối cùng, em xin bày tỏ tình cảm sâu sắc tới gia đình, bạn bè đã giúp đỡ, và quan tâm em trong thời gian làm khóa luận.

Hà Nội, ngày 06 tháng 04 năm 2012

Sinh viên: **Trần Thị Ngân**

Lớp: TV 40B – Khoa Thư viện Thông tin

MỤC LỤC

	Trang
Trang bìa	1
Danh mục viết tắt	2
MỞ ĐẦU	3

Chương 1:

THƯ VIỆN KHOA HỌC TỔNG HỢP TỈNH THANH HÓA VỚI SẢN PHẨM – DỊCH VỤ THÔNG TIN – THƯ VIỆN

1.1 Khái quát về TVKHHTH tỉnh TH	10
1.1.1 Quá trình hình thành và phát triển TVKHHTH tỉnh TH	10
1.1.2 Chức năng và nhiệm vụ	14
1.1.3 Đặc điểm người dùng tin, nhu cầu tin	17
1.1.4 Vốn tài liệu	21
1.2 Vai trò của sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện đối với hoạt động thư viện	23
1.2.1 Khái niệm chung về sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện	23
1.2.2 Vai trò của SP – DV đối với thư viện KHHTH tỉnh TH	25

Chương 2:

SẢN PHẨM – DỊCH VỤ THÔNG TIN – THƯ VIỆN TẠI THƯ VIỆN KHOA HỌC TỔNG HỢP TỈNH THANH HÓA

2.1 Sản phẩm thông tin – thư viện	28
-----------------------------------	----

2.1.1	Hệ thống mục lục	28
2.1.2	Ấn phẩm thông tin	32
2.1.3	Cơ sở dữ liệu	35
2.2	Dịch vụ thông tin – thư viện	37
2.2.1	Dịch vụ tra cứu thông tin	37
2.2.2	Dịch vụ lưu thông tài liệu	38
2.2.3	Dịch vụ phổ biến thông tin chọn lọc	44
2.2.4	Dịch vụ khác	45
2.3	Đánh giá sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện	49
2.3.1	Sản phẩm thông tin – thư viện	49
2.3.2	Dịch vụ thông tin – thư viện	52

Chương 3:

GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG SẢN PHẨM – DỊCH VỤ THÔNG TIN – THƯ VIỆN CỦA THƯ VIỆN KHOA HỌC TỔNG HỢP TỈNH THANH HÓA

3.1	Nhóm giải pháp nâng cao chất lượng sản phẩm – dịch vụ thông tin thư viện	55
3.1.1	Giải pháp nâng cao chất lượng sản phẩm thông tin thư viện hiện có	55
3.1.2	Giải pháp nâng cao chất lượng dịch vụ thông tin thư viện hiện có	56
3.2	Nhóm giải pháp phát triển chất lượng sản phẩm – dịch vụ thông tin thư viện	60
3.2.1	Xác định định hướng phát triển của thư viện	60
3.2.2	Hướng phát triển một số loại hình sản phẩm – dịch vụ mới	61
3.3	Nhóm giải pháp hỗ trợ	64
3.3.1	Cơ sở vật chất, trang thiết bị	64

3.3.2	Nâng cao trình độ cán bộ thư viện	64
3.3.3	Hoạt động giới thiệu về sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện	65
	KẾT LUẬN	67
	Tài liệu tham khảo	68

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Thanh Hóa là vùng đất địa linh nhân kiệt, có bề dày về truyền thống lịch sử văn hóa và truyền thống hiếu học. Cùng với các địa phương khác, tỉnh Thanh Hóa đang đổi mới về mọi mặt để theo kịp tiến trình phát triển chung của cả nước. Những năm qua, hòa cùng với công cuộc đổi mới đất nước, nền kinh tế xã hội của tỉnh Thanh Hóa đang trên đà tăng trưởng, sự nghiệp văn hóa thông tin nói chung và công tác thư viện nói riêng có nhiều khởi sắc.

Thư viện Khoa học Tổng hợp tỉnh Thanh Hóa (TVKHTH tỉnh TH) là trung tâm văn hóa, giáo dục có tác động to lớn đến các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội của tỉnh, giữ vai trò quan trọng trong việc giúp cho người đọc hình thành thế giới quan khoa học, góp phần phục vụ tốt các nhiệm vụ chính trị, các mục tiêu kinh tế – xã hội và công tác nghiên cứu học tập của địa phương. Trải qua hơn 50 năm xây dựng và trưởng thành, TVKHTH tỉnh TH đã tiếp đón hàng triệu lượt bạn đọc thuộc mọi thành phần, đối tượng khác nhau từ trẻ em, người già, học sinh, sinh viên, trí thức, người lao động, nhà nghiên cứu... TVKHTH tỉnh TH cũng phục vụ những đối tượng bạn đọc đặc biệt như người tàn tật, người khiếm thị.

Để có thể làm được điều đó, đòi hỏi TVKHTH tỉnh TH không chỉ có những nguồn lực thông tin lớn, có đội ngũ cán bộ thư viện chuyên nghiệp mà còn phải có hệ thống các sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện với chất lượng cao, phong phú, đa dạng và hiện đại đáp ứng mọi nhu cầu của đối tượng bạn đọc phong phú, không phân biệt trình độ và lứa tuổi.

TVKHTH tỉnh TH có nhiều sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện. Có thể kể đến như: Hệ thống mục lục, các ấn phẩm thông tin, cơ sở dữ liệu,

dịch vụ tra cứu thông tin tại thư viện, dịch vụ lưu thông của tài liệu, dịch vụ luân chuyển sách. Đó chính là công cụ cơ bản, là chiếc cầu nối giúp bạn đọc tiếp cận thông tin một cách dễ dàng hơn, phong phú hơn.

Sản phẩm – dịch vụ thông tin thư viện có vai trò quan trọng đối với mỗi cơ quan thông tin thư viện nói chung cũng như TVKHTH tỉnh TH nói riêng. Bởi vai trò của sản phẩm – dịch vụ thông tin thư viện tại TVKHTH tỉnh TH là đáp ứng một cách tốt nhất các nhu cầu tin của người dùng tin.

Là một thư viện công cộng, bạn đọc của thư viện có nhu cầu tin phong phú, họ đến thư viện với mong muốn ngày càng được hưởng thụ nhiều hơn những giá trị thông tin thông qua sản phẩm – dịch vụ mà TVKHTH tỉnh TH cung cấp. Thêm vào đó, sự bùng nổ thông tin làm cho bạn đọc khó khăn hơn trong việc tiếp cận, lựa chọn và tìm được những thông tin chính xác, phù hợp. Chính những sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện mà TVKHTH tỉnh TH cung cấp sẽ giúp cho bạn đọc tiếp cận thông tin một cách nhanh chóng và sử dụng thông tin có hiệu quả.

Là một sinh viên Khoa Thư viện Thông tin, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, một cán bộ thư viện trong tương lai, em nhận thấy được tầm quan trọng của sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện tại TVKHTH tỉnh TH là một trong những yếu tố quan trọng góp phần đáp ứng nhu cầu tin của mọi đối tượng bạn đọc. Nhằm thỏa mãn thêm sự hiểu biết của bản thân và đóng góp ý kiến nhỏ bé của mình để góp phần xây dựng Thư viện Khoa học Tổng hợp tỉnh Thanh Hóa vững mạnh hơn, em đã chọn đề tài: ***SẢN PHẨM VÀ DỊCH VỤ THÔNG TIN THƯ VIỆN TẠI THƯ VIỆN KHOA HỌC TỔNG HỢP TỈNH THANH HÓA*** làm khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu

- *Đối tượng nghiên cứu:* Hệ thống các sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện của Thư viện Khoa học Tổng hợp tỉnh Thanh Hóa.
- *Phạm vi nghiên cứu:*
 - ↳ Không gian: Thư viện Khoa học tổng hợp tỉnh Thanh Hóa.
 - ↳ Thời gian: 2010 – 2012.

3. Mục đích nghiên cứu

- Nghiên cứu, đánh giá hệ thống sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện hiện đang cung cấp, từ đó đưa ra những giải pháp nâng cao chất lượng sản phẩm – dịch vụ tại TVKHTH tỉnh TH.
- Tìm hiểu những định hướng phát triển mang tính chiến lược của thư viện nhằm đưa ra những sản phẩm – dịch vụ mới đáp ứng nhu cầu thông tin của người dùng tin.

4. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp phỏng vấn trực tiếp.
- Phương pháp điều tra bằng phiếu.
- Phương pháp hệ thống hóa tài liệu.
- Phương pháp phân tích, so sánh.
- Phương pháp thống kê.

5. Cấu trúc của đề tài

Gồm 3 phần: phần mở đầu, phần nội dung, phần kết luận.

Nội dung của đề tài gồm 3 chương:

- **Chương 1:** Khái quát về TVKHTH tỉnh TH

- **Chương 2:** Sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện tại TVKHTH tỉnh TH
- **Chương 3:** Giải pháp nâng cao chất lượng sản phẩm – dịch vụ thông tin – thư viện tại TVKHTH tỉnh TH

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đào Huy Phụng (2007), “Công tác địa chí ở Thư viện Khoa học Tổng hợp tỉnh Thanh Hóa”, *Tạp chí Thư viện Việt Nam*, (1), tr.65-67.
2. Đỗ Hữu Cương (2007), “Công tác luân chuyển sách về thư viện xã và phòng đọc sách báo cơ sở ở Thư viện tỉnh Thanh Hóa”, *Tạp chí Thư viện Việt Nam*, (1), tr.70-72.
3. Đoàn Phan Tân (2001), *Thông tin học: Giáo trình*.- H.: Đại học Quốc gia Hà Nội.- 337tr.
4. Đoàn Phan Tân (2009), *Tin học tư liệu: Giáo trình*.- H.: Đại học Quốc gia Hà Nội.-235tr.
5. Lê Văn Việt (2001), *Cẩm nang nghệ thư viện*.- H.: Văn hóa thông tin.
6. Lưu Thị Hà (2002), *Tìm hiểu công tác địa chí ở Thư viện Khoa học Tổng hợp tỉnh Thanh Hóa*, Đại học Văn hóa, Hà Nội.
7. Nguyễn Hải Vân (2006), *Tìm hiểu các sản phẩm và dịch vụ thông tin tại Thư viện Quân đội*, Đại học Văn hóa, Hà Nội.
8. Nguyễn Ngọc Nguyên (2001), “Thư viện giành cho người khiếm thị”, *Tập san Thư viện*,(4),tr.22-25.
9. Nguyễn Xuân Thanh (2008), *Cảm nhận về công tác sách báo và thư viện*.- H.: Chính trị Quốc gia.- 194tr.
10. *Pháp lệnh thư viện*, Chính trị quốc gia, Hà Nội.

11. Trần Mạnh Tuấn (1998), *Sản phẩm và dịch vụ thông tin: Giáo trình*.- H.: Trung tâm Thông tin Tư liệu Khoa học và Công nghệ Quốc Gia.- 324tr.
12. Trần Nhật Linh (2010), *Sản phẩm và dịch vụ Thông tin – Thư viện tại Thư viện Hà Nội*, Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Hà Nội.
13. Trần Thị Thanh (2007), “Công tác tuyên truyền giới thiệu sách của Thư viện tỉnh Thanh Hóa”, *Tạp chí Thư viện Việt Nam*, (1), tr.75-78.
14. Tuyên ngôn năm 1994 của UNESCO về thư viện công cộng/Lê Văn Viết dịch//Về công tác thư viện: Các văn bản pháp quy hiện hành về thư viện. – H.: Vụ Thư viện, 2008.
15. Vũ Thị Diệu (2010), *Các sản phẩm và dịch vụ thông tin thư viện tại Thư viện Trung ương Quân đội*, Đại học Văn hóa, Hà Nội.